

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

757

Vragen van het lid **Peters** (GroenLinks) aan de minister van Buitenlandse Zaken over *het bericht dat een drietal demonstranten in Iran ter dood is veroordeeld*. (Ingezonden 28 oktober 2009)

- 1
Heeft u kennisgenomen van het bericht dat drie Iraniërs die waren opgepakt tijdens demonstraties in de aanloop naar de Iraanse presidentsverkiezingen ter dood zijn veroordeeld?¹
- 2
Wat is de exacte inhoud van de aanklachten die de betreffende demonstranten ten laste is gelegd?
- 3
Wat is de inhoud van de uitspraak van de rechter? Waar zijn de drie demonstranten voor veroordeeld en welke straffen zijn hen opgelegd?
- 4
Is het waar dat er nog de mogelijkheid bestaat om tegen deze uitspraak in beroep te gaan? Zo ja, welke termijn staat er voor dit beroep?
- 5
Is het de gevangenen toegestaan contact te hebben met een zelf gekozen advocaat, en ontvangen zij voldoende medische bijstand?
- 6
Bent u bereid deze zaak te blijven volgen? Bent u bereid bij de Iraanse

regering aan te dringen op een eerlijke procesgang? Bent u tevens bereid er bij de Iraanse regering op aan te dringen de terdoodveroordeling ongedaan te maken? Zo nee, waarom niet?

Toelichting

Deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen ter zake van het lid Van Bommel (SP), ingezonden 14 oktober 2009 (vraagnummer 2009Z18866)

¹ Radio Zamaaneh, 14 oktober 2009: «Death sentences for three election protesters» <http://www.zamaaneh.com/enzam/2009/10/death-sentences-for-three.html>

Antwoord

Antwoord van minister **Verhagen** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 24 november 2009)

- 1
Ja.
- 2 t/m 5
Naar verluidt, is de heer Arash Pour Rahmani aangeklaagd voor actief lidmaatschap van een verboden monarchistische groepering en misdaden tegen de nationale veiligheid (w.o. betrokkenheid bij een bomaanslag in Shiraz in 2008). De heer Mohammad Reza Ali Zamani is naast het voornoemde tevens aangeklaagd voor disrespect voor religieuze waarden, strijd tegen God («moharebeh»), opruiing en het aanzetten tot geweld, het illegaal verlaten van het land en deelname

aan verboden demonstraties. De heer Naser Abdul Hosseini wordt actief lidmaatschap van de verboden MKO en misdaden tegen de nationale veiligheid verweten. Het is mij niet bekend in hoeverre zij kunnen beschikken over medische bijstand. Iran staat geen onafhankelijke waarneming van de procesgang toe. Betrokkenen zouden slechts toegang hebben tot een door de rechtbank aangewezen raadsman. De precieze gronden van de uitspraak van de rechter zijn mij niet bekend. Volgens berichtgeving zijn betrokkenen veroordeeld tot de doodstraf en hebben zij alle drie hiertegen beroep ingesteld.

6
Ik maak me grote zorgen over de massaprocessen en de daaruit voortkomende vonnissen. Er zijn berichten dat sommigen van de circa 150 aangeklaagden niet in kennis zijn gesteld van hetgeen ten laste is gelegd en dat – net als in het geval van bovengenoemde personen – de toegang tot een onafhankelijke raadsman of -vrouw wordt geweigerd. Deze gevallen voldoen niet aan de internationale standaarden voor een eerlijke procesgang die Iran heeft onderschreven en vormen dikwijls ook grove schendingen van de eigen Iraanse (Grond)wet. Nederland volgt de situatie op de voet en zal de Iraanse autoriteiten bilateraal, in EU-verband en VN-kader

wijzen op hun internationale verplichtingen en er op aandringen de vonnissen te herroepen. Zo uitte het EU-Voorzitterschap – met Nederlandse steun – in een verklaring van 23 oktober 2009 ernstige zorgen over de massaprocessen en de uitgevaardigde doodstrafvonnissen. Iran werd daarbij opgeroepen personen die wegens politieke misdrijven worden vastgehouden vrij te laten. De Europese Raad van 29-30 oktober 2009 uitte eveneens ernstige zorgen over de mensenrechtensituatie in Iran, de omstrede massaprocessen en het gebruik van de doodstraf. De gezamenlijke druk zal worden voortgezet.